

तुरीयंचतुर्थं भागं स्वातस्य गर्तस्य पूरः पूरणं तेन वरेण यदि स्वात पूरणं स्वत एव भविष्यति तर्हि गृहीष्यामीत्येवं भाषा बंधेन जग्राहेत्यर्थः ईरणमूषरम् अ
तएवोषरेऽप्ययनादिनिषिध्यते ॥ ७ ॥ छेदे सति पुनर्विरोहः प्ररोहो भवत्विति वरेण निर्यासरूपेण ब्रह्महत्यायादृष्टत्वात् निर्यासो न भक्ष्यः ॥ ८ ॥
शश्वत्कामवरेण यावत्सवंगभानुपघातेनैव संभोगवरेण अतएव रजोदर्शने तत्संगादिनकार्यम् ॥ ९ ॥ द्रव्यभूयो वरेण यस्मिन् द्रव्ये क्षीरादावापो मि
श्रा भवेयुः तस्य भूयस्त्वमाधिक्यं स्यादिति वरेण यद्वा स्वस्यैव निर्झरोद्रमादिना भूयस्त्ववरेण द्रवभूय इति पाठेऽप्ययमेवार्थः यद्वा द्रवभूयस्त्वं सांसि
द्धिकद्रवत्वं तेन वरेण अस्य विभागस्य विश्वरूपो वैत्वाष्ट्र इत्यस्यां श्रुतावुक्तेः तद्विभागफलमाह तत्पापं हरति निराकरोति कः क्षिपन् बुद्बुदादिजला

भूमिस्तुरीयं जग्राह स्वात पूरवरेण वै ॥ ईरणं ब्रह्महत्यायारूपं भूमौ प्रदृश्यते ॥ ७ ॥ तुर्यं छेदविरोहेण वरेण जगद्बु
द्धिमाः ॥ तेषां निर्यासरूपेण ब्रह्महत्या प्रदृश्यते ॥ ८ ॥ शश्वत्कामवरेण हस्तुरीयं जगद्बुद्धिः स्त्रियः ॥ रजोरूपेण ता
स्वंहोमासिमासि प्रदृश्यते ॥ ९ ॥ द्रव्यभूयो वरेणापस्तुरीयं जगद्बुद्धिर्मलम् ॥ तासु बुद्बुदफेनाभ्यां दृष्टं तद्धरति क्षिप
न् ॥ १० ॥ हतपुत्रस्ततस्त्वष्टा जुहो वेन्द्राय शत्रवे ॥ इंद्रशत्रो विवर्धस्व माचिरं जहिविद्विषम् ॥ ११ ॥ अथान्वाहार्य
पचनादुत्थितो घोरदर्शनः ॥ कृतांत इव लोकानां युगांत समये यथा ॥ १२ ॥ विष्वग्विवर्धमानं तमिषु मात्रं दिने
दिने ॥ दग्धशैलप्रतीकाशं संध्याऽभ्रानीकवर्चसम् ॥ १३ ॥ तप्तताम्रशिखाश्मश्रुं मध्याह्नार्कौ ग्रलोचनम् ॥ १४ ॥

द्वहिः प्रक्षिपन्नित्यर्थः यद्वा क्षिपन् जलं पापं हरति आहरति गृण्हातीत्यर्थः अयंचतस्मादापो न परिचक्ष्या इत्यादिश्रुत्यर्थोक्तः पाठांतरे हरिकि
त्विषमिन्द्रपापम् ॥ १० ॥ इंद्राय इंद्रं हंतुम् शत्रवेशत्रुत्पत्त्यै तदाह इंद्रशत्रो विवर्धस्वेति अत्र चेन्द्रशत्रुपदस्यायुदात्तत्वात् बहुव्रीहौ प्रकृत्या पूर्वपद
मिति स्मृतेर्बहुव्रीहिलक्षणापत्त्या इंद्र एव तस्य शत्रुरभूत् तदुक्तं श्रुत्या यदब्रवीत्साहेन्द्रशत्रुर्वर्धस्वेति तस्मादस्येंद्रः शत्रुरभवदिति तथाच शिक्षायाम् मं
त्रोहीनः स्वरतो वर्णतो वा मिथ्याप्रयुक्तो न तमर्थमाह सवाग्वज्जोयजमानं हिनस्ति यथेंद्रशत्रुः स्वरतो पराधादिति ॥ ११ ॥ अन्वाहार्यपचनाद्वि
षाग्नेः ॥ १२ ॥ तं वीक्ष्य वित्रस्ता लोका दशदिशो विदुर्बुधुरिति पंचमेनान्वयः कथं भूतम् विष्वक् समंततः इषु विक्षेपमात्रं प्रतिदिनं वर्धमानम् दग्ध
शैलप्रतीकाशं कृष्णवर्णम् संध्याऽभ्रानीकवर्चो दीप्तिर्यस्य तम् ॥ १३ ॥ तप्तताम्रवच्छिखाः श्मश्रूणि च यस्य मध्याह्नार्कवदुपेलोचने यस्य ॥ १४ ॥